શ્રી કૃષ્ણાયનમઃ

શ્રી ગુસાંઈજી (શ્રી વિઠ્ઠલનાથજી)ના પરમભક્ત

ગોપાળદાસજી કૃત

શ્રી વલ્લભાખ્યાન.

તથા

ગોસ્વામીશ્રી દ્વારકેશજી મહારાજકૃત

મૂળ પુરૂષ.

છપાવી પ્રકટ કરનાર

શ્રીભોવનદાસ પીતાંબરદાસ શાહ

નડીઆદ.

શ્રીવલ્લભાબ્દ ૪૩૪ સંવત ૧૯૬૮

આવૃત્તિ પહેલી. પ્રત ૨૦૦૦

શ્રી સત્ય પ્રકાશ પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં શાહ પ્રેમચંદ નહાલચંદ તથા ડાહ્યાભાઈ શકરાભાઈએ છાપ્યું.

ઠે. ખાડીયા—અમદાવાદ.

ન્યોછાવર એક આનો.

વૈષ્ણવ બંધુઓને પ્રાર્થના.

વલ્લભાખ્યાનનો પાઠ ઘણા વૈષ્ણવો બોલે છે તે પ્રમાણે દાખલ કર્યો છે. કવચિત સ્થળે પાઠ ફેર બોલાય છે. તેનું સૂચન નોટમાં કર્યું છે; તેથી અર્થના અનુસંધાન પૂર્વક પાઠ સુજ્ઞ વૈષ્ણવો સુધારી લેશો.

શ્રીકૃષ્ણાયનમઃ

પરમભક્ત ગોપાલદાસજી કૃત.

વલ્લભાખ્યાન પ્રારંભ.

મીઠું ૧ લું.

રાગ—કેદારો.

વંદુ શ્રીવિઠ્ઠલવર સુંદર નવઘનસ્યામ તમાલ
જગતિતલ ઉદ્ધાર કરેવા પ્રગટયા પરમ દયાલ. ૧
શ્રીપુરૂષોત્તમ સ્વતંત્ર ક્રીડા લીલા દ્વિજ તનુધારી
સાત દિવસ ગિરિવર કર ધાર્યો વાસવ વૃષ્ટિ નિવારી. ૨

તે પ્રગટયાનું કારણ કહીયે જો [1]સુરતા મન આણો
કરો કૃપા હું કરૂં વિનતિ પોતાનો કરી જાણો. ૩
વ્યાપક રૂપ અદ્વૈતબ્રહ્મ જે તેજોમય કહેવાય
આર્ય પંથ અધિકારી મુનીજન તે માંહે લય થાય. ૪
અક્ષર આદ્ય અખંડ અનુપમ ઉપમા કહી ન જાય
અસ્તિ [2]વસ્તુ સઉકો મળી બોલે નિગમ નેતિ નેતિ ગાય ૫
નિર્ગુણનો નિર્દેશ અટપટો રસના શી પેરે કહીયે
રૂપ વર્ણ વપુ દ્રષ્ટ પદારથ ત્યાં એકો નવ લહીયે ૬
તેહ થકી પુરૂષોત્તમ અળગા લીલા અચળ વિહાર
બ્રહ્મજ્ઞાનીને મુક્તિ મારગી સ્વપ્ને નહિં વ્યવહાર ૭
જ્યાં શ્રીવંદાવન આદ્ય અચળ શશિ શરદરેન બહુ [3]વેશ
વનદેવીપદ કુંમકુમ મુખ સુખ [4]પરસે રંગ વિશેષ ૮
જ્યાં સરિતા ચામીકર મણિ ગણ ઉભય બદ્ધ સોપાન
કમલ કુમુદ નાના અલિ સુંદર મધુર કરે ત્યાં ગાન ૯
કનકલતા માલતી મલ્લિકા વિવિધ કુસુમ મકરંદ
શીતલ પવન ઝકોરે લહેરે પરસે અતિ આનંદ ૧૦
પદ્મરાગ મરકતમણિ સ્ફાટિક શ્રીગોવર્દ્ધન સોહે
બ્રહ્મારૂદ્ર ત્યાં કોણ બાપડા શ્રીહરીનું મન મોહે ૧૧

---

૧ શ્રોતા ૨. અસ્તુ અસ્તુ. ૩ બેશ ૪ સરસે.

નાના પક્ષીની શબ્દ માધુરી શોભા તણો નહિં પાર
વિવિધ પ્રકારે જુજવા કહેતાં ગ્રંથ થાય વિસ્તાર ૧૨
શ્યામા શતદલ નયન સુંદરી યૂથ તણો નહિં પાર
અનેક રાસમંડલ રચના રચિ ખેલે શ્રી નંદકુમાર ૧૩
એણી પેરે નિત્ય નવલી લીલા ઘોષ વાદ્યઝંકાર
અંગ સ્વેદ મકરંદે મોહ્યા મધુપકરે ગુંજાર ૧૪
એ પ્રભુને મન ઈચ્છા ઉપની જશ થાવા વિસ્તાર
અધિકારી પાખે એ વાણી નહિં કોને ઉચ્ચાર ૧૫
ભૃભંગેથી સૃષ્ટિ નીપની અતિ સુંદર બ્રહ્માંડ
ચૌદલોક નાના વૈચિત્ર્યે ભૂમંડલ નવખંડ ૧૬
પરપોતાની વ્યક્તિ કરેવા સૃષ્ટિ તે દ્વિધા પ્રકાર
દૈવી આસુરી બે ઉપજાવી પ્રભુ મન કરી વિચાર ૧૭
ભક્તિ સુંદરીને માયા દાસી બે મૂરત પ્રકટાવી.
તેમાં પહેલી નખશિખ સુભગા શ્રીહરિને મનભાવી ૧૮
કૃપા કટાક્ષે હુવા અક્ષરમાં ઉપન્યા સત્વ અનંત
ભક્તિ લીન હુવા સૌભાગી તે વૈષ્ણવ ગુણવંત ૧૯
બીજે કટાક્ષે જે જન ઉપન્યા માયામાં થયા લીન
કર્મજડ આસુર અન્ય ઉપાસક ભજન ધર્મથી હીન ૨૦
એણી પ્રકારે સૃષ્ટિ દ્વિધાગુણ મિશ્રિત ચાલી જાય

ભક્તિમારગી જીવ સ્વતંતર કેવળ ભક્ત ન થાય ૨૧
શ્રી પુરૂષોત્તમે વળી વિચાર્યું હવે પ્રકાર શો કરીયે
મારી સેવા અને કથારસ નિરૂપવા તનુ ધરીયે ૨૨
ભક્તજીવનાં ભાગ્ય વિસ્તર્યાં ઇચ્છા કરી હરિ સાર
તેણે હેતે આપો પેં પ્રગટયા શ્રી વલ્લભરાજ કુમાર ૨૩
પૂર્ણ બ્રહ્મ શ્રી લક્ષ્મણ સુત પુરૂષોત્તમ શ્રી વિઠ્ઠલનાથ
શ્રી ગોકુળમાં પ્રકટ પધાર્યા સ્વજન કીધા સનાથ ૨૪

બીઠું ૨ જું.

રાગ રામકલી.

શ્રીલક્ષ્મણ સુત શ્રી વલ્લભરાયજી
સ્મરણ કરંતાં દુષ્કૃત જાયજી ૧
કળિજન તરવા નહિં અવર ઉપાયજી
યજ્ઞ પુરૂષ હરિના શ્રુતિ ગુણ ગાયજી ૨
ગાય શ્રુતિ ગુણરૂપ અહર્નિશ ધરી ધ્યાન વિચાર
આનંદરૂપ અનુપમ સુંદર પામે નહીં કોઇ પાર ૧
પ્રાણપતિ પ્રાકટય કારણ કાંઇક કહું મતિમંદ
હર સુર વિધાતા નવલહે સાક્ષાત બ્રહ્માનંદ ૨

શ્રી વ્રંદાવનચંદ મુખરૂચિ અગ્નિ તે અવતાર
દ્વિજ તિલક ત્રિભુવન નામ નિરૂપમ રૂપ અંગીકાર ૩
દેવલોક દુદુંભી વાગીયાં આનંદ કરેરે નિઃશંક
અસુર તિમિર ઉચ્છેદવા ભૂવિ વલ્લભદેવ મયંક ૪
પૂરણ પુરૂષ પ્રમાણ પંથા વ્યાખ્યાતા વેદાન્ત
ગ્રંથ સર્વે રસરૂપ કીધા પોતાને સિદ્ધાન્ત ૫
રસિક રસના રસિક વાણી જાણી [1]નર નવખંડ
ઉર્ધ્વ પંથે સ્વયશ પ્રસર્યો વાધીયો બ્રહ્માંડ ૬
એક બ્રહ્માંડે જેનો યશ ન માયો તેના હુવા કોટી અનંત
તોય ત્યાં થકી વાધીયો જઇ વર્યો મુખ ધીમંત ૭
અતુલ અમલ ઉદ્યોત ઉદયો ભૂતલ દ્વિજ માર્તંડ
ભક્તિ મારગ કેસરિ ગજ માયિક મત શતખંડ ૮
દિગ્વિજય દશ દિશાએ કીધો પરિક્રમાને વ્યાજ
તિર્થ સકળ સનાથ કીધાં ચરણ રેણુ સમાજ ૯
પત્રાવલંબે પંડિત જીત્યા માયિક મત માતંગ
શ્રીકૃષ્ણ પૂરણ બ્રહ્મ સ્થાપ્યા જેનું રૂપ કોટિ અનંગ. ૧૦
સ્વમારગ સ્થિર સ્થાપવા આપવા ભજનાનંદ
નામ આપ્યાં જીવને સુભ મિષ્ટ મુખ મકરંદ ૧૧

---

૧ સર્વ.

અનેક જીવને કૃપા કરવા દેશાંતર પરવેશ (પ્રવેશ)
કોમલ પદ જયાં કમલ વિલસે ધન્ય કહું તે દેશ ૧૨
અંગ વંગ કલિંગ કૈકટ માગધ મારૂ સૂર સિંધ
તે તામસનાં અઘ હર્યાં પ્રતાપ પદરજ ગંધ ૧૩
કનકસ્નાન શતમણ સૂવર્ણે કરાવ્યું મહીપાળ
તે મુકી વેગે ચાલીયા રાય દ્રષ્ટિ ન પાછી વાળ ૧૪
દક્ષિણ પ્રભુજી પાઉધારિયા પાંડુ રંગ શ્રીવિઠલનાથ
નેત્ર મલતાં વાત કીધી વચન દીધું હાથ ૧૫
વચન નિશ્ચે શ્રીનાથે માગ્યું કીધી શ્રી વલ્લભજીશું વાત
અમને તો ઇચ્છા એહ છે જે હું નંદન તમે તાત ૧૬
તે પુરૂષોત્તમ પ્રકટશે શ્રીવિઠલરૂપ નિધાન
નેત્ર કમલે નાના ભાવે દેશે ભક્તને સનમાન ૧૭
ત્યાંથી શ્રી વૃંદાવન પાઉધારીયા જયાં મધુપ કરે ઝંકાર
કુસુમ દ્રુમ નવ મલ્લિકા મકરંદનો નહિં પાર ૧૮
તરૂ તમાલ અતિ શોભિતાં હેમ જુથીકા સંઘોડ
લલના તે સુભગા લટકતાં હીંડે તે મોડા મોડ ૧૯
તાન ધુનિ મુનિ મયુર રૂપે સાંભળે ધરી ધ્યાન
નિત્ય લીલા ગાન શ્રવણે કરે તે મધુપાન ૨૦
કુંજ સદન સોહામણું શોભા તણો નહિ પાર

વિવિધ [1]રાસ લીલા કરે વ્રજમાં ખેલે શ્રીનંદકુમાર ૨૧
રંગે તે રમતા દીઠડા બલદેવ શ્રીગોવિંદ
તે પુત્રભાવે પ્રકટશે મન ઉપન્યો આનંદ ૨૨
બલદેવ શ્રી ગોપીનાથ કહીએ શ્રી વિઠલ નંદનંદ
તે વેદ પથ વિસ્તારશે જન આપશે આનંદ ૨૩
ત્યાંથી કેશીઘાટ પાઉધારીયા કહિ કથાતત્વ સમાધિ
રસપુંજ પુરૂષોત્તમ પ્રમાણ્યા સરસ્વતિ તજી આધિ ૨૪
ગિરિરાજને આશ્વાસ દીધો ધરી કોમળ ચર્ણ
હરખે તે સાહ્યા આવીઆ શ્રી ગોવર્ધન ઉદ્ધરણ ૨૫
હળીમળીને ચાલીયા ચરણાટ જ્યાં નિજધામ
નવરંગ નાગર પ્રકટિયા મનપુરવા બહુ કામ ૨૬
તત્વ સંખ્યાયે કહ્યાં પદ સાર માંહે સાર
હવે કાંઇ એક સ્તુતિ કરૂ શ્રી વલ્લભરાજ કુમાર ૨૭

ભીડું ત્રીજું.

રાગ ધન્યાશ્રી.

આ પોષ મધ્યાન્હે નોમે શ્રી નાથજી, શ્રી અકકાજી ઉરે
ઉપન્યો આનંદ

---

૧ રાસમંડળ રચના રચી.

આ ચંદ શ્રી વન્દાવન તણો પ્રકટીઓ એ.
સૌભાગ્ય સુંદરી મલી ધવળ ગાયે, સુહાયે રૂડા કંઠના નાદ
આલ્હાદ ઉપન્યો તે અંગોઅંગ ઘણો એ. ૨
સુતિકા સદન સોહામણું, શોભા રૂડી લેહેરડે જાય
વાજીંત્ર વાગે તેણે સમેતણાં એ. ૩
સર્વસ્વ દાન તેણે સમે, કરેરે શ્રી વલ્લભજી ઉદાર
સકુમારસુત ઉદયો શ્રવણે સુણી એ. ૪
પાતાળે શેષનાગ રીઝીયા, ઉપર ઇંદ્રાદિક દેવ
તત્ખેવ સુણી નિશાન વજડાવીયાં એ. ૫
બ્રહ્મા મહાદેવ મુનિ હરખીયા, વરખીયા કુસુમ સમૂહ
મોહ ટાળ્યો જગતના જીવનો એ. ૬
સિદ્ધ ગાંધર્વ ગણ[1] અપસરા, ઉલટીયા નૃત્ય ને નાદ
આલ્હાદ ભર્યાં શ્રી વલ્લભજીયે માનીયાં એ. ૭
નિગમ સામ સાખા સહસ્ત્રશું, કરેરે ભલ્લા નિર્ઘોષ
ઘોષપતિ ભગવંત[2] ભેટતાં એ ૮
વેદ વિહિત કૃત્ય સર્વે કીધાં, દીધાં બહુ પેરે ગોદાન
માન સુ સ્વજન સંતોષીયા એ. ૯
કનક કચોળાં કુમકુમ ભર્યાં, અક્ષત દૂર્વા ભર્યારે સુથાળ

---

૧ ગુણિ. ૨ બંગવદી.

માળ પારિજાતની મહુમહે એ. ૧૦

તોરણ પર્ણ સહકારનાં, ધરણી ચંદન તણાં નીર
વીર શ્રી ગોપીનાથ શ્રી વિઠલ પ્રગટીયા એ. ૧૧

દધિ દુધ ધૃત મધુ માંડવે, શેરડીયે વહેરે સુગંધ
સુગંધે મોહ્યા અલિકુલ આવીયાં ૧૨

સુત માગધ સાધુ સર્વે મળ્યા, ભળીઆ તે માંહોમાંહ
ઉત્સાહ ભર્યા કો કોને જાણે નહિ એ. ૧૩

શુકદેવ સબળ આનંદિયા, વંદિયા શ્રીવલ્લભજીના ચરણ
ગિરિધરણ શ્રી ભાગવત મારૂં નીરખશે એ ૧૪

સકળ કળા કળીકાળમાં કલ્પદ્રુમ પ્રગટિયો આજ
કાજ મન વાંછિત પુરવા એ ૧૫

તૈલંગ તિલક ત્રિભુવન ધણી, મણી મરકત ધનવાન
સમાન રૂપ નિરખતાં કો નહિ એ. ૧૬

ગણક ગર્ગાદિક આવિયા, ભાવિયા દીયેરે આશિષ
જગદીશ શ્રીવલ્લભ ઘેર પ્રગટિયા એ. ૧૭

ધવળ ધન્યાશ્રી ગાન જે કરે, ઉચરે શ્રી વિઠલજી અવતાર
સારસ્વત લીલા તે જન લહે એ. ૧૮

દાસનો દાસ જાય વારણે, બારણે રહયો રે ઉત્સવ જુએ
કો એક [1]ભગવદી તે સમે એ. ૧૯

---

૧ કો એક ભાગ્યવાન તે સમે અથવા કો નહિં ભાગ્યવાન તે સમે.

ચીઠું ચોથું.

રાગ ભુપકલ્યાણ.

તે પદ વંદુ શ્રી વલ્લભનંદજી, ત્રિભુવન મંગલ પરમાનંદજી;
સકળ જીવનો ટાળ્યો દ્વંદજી, જગમાં વ્યાપ્યો સુખમકરંદજી.

ઢાળ.

સુખદ વંદુ શ્રીવલ્લભસુતના પદાંબુજ સુકુમાર
નિગમ રહસ્ય વિચાર કીધો સકળ જન નિસ્તાર--તેપદ. ૧
બ્રહ્મકુલ હરિ અવતર્યા તે ટાળવા ભૂમિ ભાર
શ્રીનાથ શ્રી વિઠ્ઠલ નામ નિરૂપમ વ્રંદાવન શણગાર--તેપદ. ૨
એક રસના કેમ કહું ગુણ પ્રગટ વિવિધ વિહાર
નિત્ય લીલા નિત્ય નૌતન શ્રુતિ ન પામે પાર— તેપદ. ૩
સકલ શાસ્ત્ર પ્રમાણ બોલે સાર માંહે સાર
તત્ત્વ માંહે તત્ત્વ ત્રિભુવન ભક્તનો આધાર— તેપદ. ૪
સર્વ અંગોઅંગ રસ ભર્યાં રસ ભર્યાં લોચન ચાર[1]
ચલણ વલણે બોલ્યા હદે ભાવ અનેક પ્રકાર— તેપદ. ૫
મુખ સુગંધે મોહ્યા અલિસકળ તે આવી કરે ઝંકાર

[1] ચાર

[1]મધુર વચન ઉચ્ચાર માત્રે સંશયનો પરિહાર—તેપદ. ૬
નામ વ્યાજે પ્રગટ કીધો મુક્તિ શત્રુકાર
ભુજદંડ પરસે ભયહર્યા એવા નાથ અમિત ઉદાર--તેપદ. ૭
સ્વસ્વરૂપ અર્થે પ્રોજીઆ કૃત હુતા જે સંસાર
રાજકાજે જોડીયા જન ઉચ્ચાવચ્ચ નરનાર— તેપદ. ૮
આગળ અંશે પ્રકટિયા જે ગ્રંથે કહ્યા બહુવાર
શ્રી યશોદા ઉત્સંગ લાલિત પૂરણ અતિ સુકુમાર—તેપદ. ૯
અનેક ધર્મ કહ્યા પ્રભુજીએ નિગમને અનુસાર
ગિરિરાજધરનો તાપ ટાળ્યો શ્રીલક્ષ્મણ સુત નિરધાર-તેપદ. ૧૦
પોતે પ્રગટ પોતાતણો [2]યશ તણો કર્યોરે ઉચ્ચાર
પોતે અંગોઅંગ સુખદશોભા સદન અંગીકાર—તેપદ. ૧૧
સ્કંધ સંખ્યાએ કહ્યાં પદ શ્રી ભાગવત રસરાજ
ભક્તજન પદરજ પ્રતાપે સકલ સરીયાં કાજ— તેપદ. ૧૨

મીઠું પાંચમું.

રાગ સામેરી.

(અનીહાંરે) શ્રીવિઠ્ઠલ સુખકારી, નામે નિષ્પાપ થાય નરનારી
દુર્ગતિ સકલ નિવારી, પ્રગટયા શ્રી વ્રજપતિ રાસ વિહારી

---

૧ સરસ વચન. ૨ રક્ષતણો.

(અનીહાંરે) માયિક મત જેણે ખંડયો, ભક્તિ મારગ જેણે
બહુ પેર મંડયો
ઉત્પથ જન સર્વ દંડયો, મુરખહેતુ કુશબ્દ વિતંડયો
(અનીહાંરે) વદન સુધાકર જોતે, વચન [1]રસિક રસ રાસ
ઉદ્યોતે.
નવજળ ધનવધુ પોતે, સરસ [2]સુધારસ કીધા પ્રભુ હોતે
(અનીહાંરે) ભક્તિપક્ષ દૃઢ કીધો, વચન સુધારસ જન શ્રુતિ પીધો
અર્થ સકળ તેને સીધો, તે લીલા માંહે તાણીને લીધો.

ઢાળ.

જે લીલામાં અંગીકાર કરીયોરે તેનો સકલ તાપ નિસ્તરીયોરે
જેનેં [3]વિઠ્ઠલનાથ વિચારેરે તેને પ્રગટ પદારથ ચારેરે
ઉપરાંત ભજનફળ આપેરે વ્રજમંડળ સ્થિર કરી સ્થાપેરે
તેને દેવમુનિ સર્વે ગાયેરે તેતો સર્વ ઉપરાંત સુહાયેરે
તેને કાળ કર્મ નવ બાંધેરે યમ તે શિર ધનુષ્ય ન સાંધેરે
એવો માર્ગ શ્રીવલ્લભ વરનોરે જ્યાં નહિ પ્રવેશ વિધિહરનોરે
જ્યાંહાં નિત્ય રાસ બહુ પેરેરે મધ્યનાયક નિરતત ઘેરેરે
જ્યાંહાં રત્ન જટિત તટ સરિતારે ત્યાં નવપલ્લવ ભૂમિ હરિતારે

---

૧ સરસ રસ. ૨ ભક્તિ સરસ કીધા. ૩ જે શ્રીવિઠ્ઠલનાથ.

જ્યાંહાં રત્ન[1] ધાતુ ગિરિરાજેરે વાજીંત્ર વિવિધ પેરે વાજેરે
જ્યાંહાં યુવતિ યૂથ બહુ માંયેરે શ્રીજી સ્યામલ વર્ણ સુહાયેરે
એણીપેરે શ્રીગુસાંઇને જાણેરે જાણી અહર્નિશ ગાય વખાણેરે
જે જીવ જાતિ હોય કોયરે તેને તત્ક્ષણ સર્વ સુખ હોયરે
સેવકજન દાસ તમારોરે તેનો રૂપ વિયોગ નિવારોરે

બીજું છડું.

રાગ પરજ

સગુણ સનેહી શામળા વ્હાલા અહર્નિશ દર્શન આપોજી
પરમ સુખ દેવાને કાજે વ્રજમંડલ સ્થિર કરી સ્થાપોજી
શ્રીવલ્લભ કુંવર કોડામણા તમારૂં નામ નિરંતર લીજેજી
રૂપ સુધારસ માધુરી તે લોચન ભરી ભરી પીજેજી
તે પદ કયારે દેખીશું જે ગોધન પૂઠે ધાયજી
વ્રજસુંદરી સુખ પામીને તે વારંવાર અઘાયજી
દીવસે સર્વ શ્યામા મળી રસરૂપ [2]તવ જશ ગાયેજી
ગોપ મંડળી મધ્ય દેખીને વારંવાર સુખ થાયજી
વાસર નિર્વાહ એમ કરે સખી સાયંકાળે પેખેજી

---

૧ ધાતુ રત્ન. ૨ તણો

અલકમુખ ખુરરજ લાગીતે કમલ ભ્રમર વિશેખેજી
ગોપબાલક મંડલી મધ્ય રંગ અનેક ઉપજાવેજી
મત્ત ગજગતિ મલપતા તે શ્રીગોકુળમાં આવેજી
લોચન ભૃંગ પીયે ઘણું તે પ્રગટ મુખ મકરંદજી
કમળપત્ર શી આંખડીતે જોઇ જોઇ ટાળ્યો દ્વંદજી
જોતાં તૃપ્તિ ન ઉપજે પ્રભુ અધર સુધારસ પાયેજી
ભુજલતા ભીડી ભામિનીના દિવસ તાપ બુઝાવેજી
પૂરણ સુખ દઇ ગોષ્ટમાં પ્રભુ આઘેરા પાઉધારેજી
યશોમતી લે ભામણાં સુતને [1]નીરાંજન ઉતારેજી
વસ્ત્રાંચલ મુખ રજ પોંછીને સકલ રૂપ નિહાળેજી
ઉભી થાય રોમાવલી કર કોમળ અંગ સંભાળેજી
કરી પેરે પેરે વારણાં સુતને સદન માંહે પધરાવેજી
સુંદરી ગૃહ કારજ મિષેવલી નિરખવાને આવેજી
ઉષ્ણોદક સોંધો ભેળીને અંગ અંઘોળ કરાવેજી
અંગવસ્ત્ર કરી સ્વચ્છ વપુને પછે તેલ લગાવેજી
વિવિધ વસન સુગંધને ભૂષણ ફુલ અંબોડે ફાવેજી
ઠણઠણતો વ્હાલો લાડકડો તે ભોજનશાળાએ આવેજી
શ્રીરાધા અધર સુધા વિના [2]પિયુને બીજું તે કાંઇ નવ ભાવેજી

---

૧ રાઇ લુણુ ઉતારેજી ૨ હરિને

પ્રાત પધારે ને નિશાયે આવે પ્રીત નવી ઉપજાવેજી
માતાનું મન રંજવા પ્રભુ આરોગ્યા બહુ સ્વાદેજી
સુગંધ બીડી કર ધરીને ઉઠયા નેપુરને નાદેજી
સકળ વ્રજમાં પોઢીયા કરે વિવિધ રસ સુખ દાનજી
એ લીલા મ્હારે મન વસો જે ભક્ત માગે માનજી
શ્રી વિઠ્ઠલ દ્વિજરૂપ તમારી લીલા એણીપેરે ગ્રાગ્રીજી
ઓળખ્યે કેમ ચાલશે જે પ્રીત અમશું બાઝીજી.

મીઠું સાતમું.

રાગ સામેરી.

આપસેવા કરીશીખવે શ્રીહરિ ભક્તિ પક્ષ વૈભવ સુદૃઢ કીધો
આપની લીલા તે વદન પોતે કહી ઉચ્ચાર આનંદઅધિક દીધો. ૧
વેદદધિ મધ્ય નવનીત જે ભજન રસ મથિત માધુરી જીવે
શ્રવણે પીધો
તક્રસમ કર્મપથ સ્નેહ રસહીન જે શ્વેત જાણી વિમુખ
તાણી લીધો—૨
એ ચરણ શરણ વિના લોક દશચારમાં કહોને કેનો કાંઇ
અર્થ સીધો

શું કહું ચતુર થઇ થઇ અને વિસ્તરે ભજે નહિં પણ
જેમ વિષય કીધા—૩
બોલ વલ્લભ સુવન વિમલ વાણી જેની ગતિ બ્રહ્માદિ દેવે
ન જાણી—૪

\+ + + +

નંદનંદન રૂપે રાસલીલા કરી પોતે ન ઉચ્ચરી છાની રાખી
દિવસ એકાદની ઉત્તરાકુંવરપ્રતિ વ્યાસનંદન વિમલ
વદન ભાખી—૫
બ્રહ્માદિ મહામુનિ અતિ જ્ઞાનપારંગત તે મધુસિંધુની
કહીયે માખી
ન હોય હવો ન કો હોય એ રૂપ સમ તેના સકળ નિજ
નિગમ સાખી—૬
એ પ્રભુ રસ પુંજ ભૂમિ પર રૂચિ કરી ભાગ્યહીન જીવ જેણે
કણિકા ન ચાખી
તેને દેવ ઉપર રહ્યા ધિક્કાર બોલે મંદમતિ કહી અને
નિંદા દાખી—૭
વિબુધવાંછે વાસ વસુમતિ ઉપરે શ્રીવલ્લભ કુંવરની
ટેહેલ કરવા

\+ આસ્થળે "જે ગુઢરસ વેદવાણી વદે તે પ્રગટ કીધી ભક્ત હેત જાણી" એ પાઠ પણ બોલે છે.

ઘોષથી વેગે પાઉ ધારિયા ગિરિભણી શ્રી ગિરિરાજધરણનો
તાપ હરવા–૮

ફુલ ફેંટ ભર્યાં વસન વાઘા તણાં વિવિધ ભૂષણ તે અંગ ધરવા
તુરંગ ચાલે વાયુ વેગે ઉતાવળો જાણે નૌકા ચાલી સિંધુ
તરવા–૯

દીવસ એકાર્વનો વિરહતે યુગ સમો નિરાંજન મિષ રૂપ
હૃદય ધરવા

જીવને એ કૃત્ય નિત્ય પ્રતિ ક્ષણ ક્ષણે શ્રી વિઠ્ઠલનાથ એવા
ઉચરવા.–૧૦

રૂપ બેઉ એક તે ભિન્ન થઇ વિસ્તરે વિવિધ લીલા કરે
ભજન સાર

વિવિધ વચનાવલી નેણ સેણે મલી સંગના સૂચવે નિશિ
વિહાર–૧૧

વિવિધ મુક્તાવલી પાટ સુત્રે કરી ગલસરી શોભિતા કરે શૃંગાર
વિવિધ કુસમાવલી ગ્રથિત હાથે કરી એક એકને કંઠે આ-
રોપે હાર. ૧૨

વિવિધ મેવા ભોગ મધુર મિષ્ટાન્ન રસ રસ[1]મસ્યા અર્પે
તે બહુ પ્રકાર
વિવિધ બીડાં સુગંધી કપુર એલચી લવિંગ પુંગી પાન
ખેર સાર-૧૩
વ્યજન શિતલ વાયુ મુકર કરકમલ ધરી દેખાડતાં મોહે
સકલ સંસાર
અહર્નિશ ધ્યાન શ્રી વિઠલાધીશનું સકલ કલિમલ દુરિત
કોટીક્ષાર-૧૪
એ પ્રભુ પ્રકટ ભૂવિ વિપ્રવર તનુધરી દીઠડે ત્રિભુવન તણા
ચિત્ત ચાલે
કમલ ખંજન મીન મધુપ જ્યાં ત્યાં થકાં વક્રલોચન પ્રાંત
પાછાં વાળે-૧૫
જાળરંધ્રે સખી જાણે ચિત્રે લખી વાંછિત નાથની છબી નિહાળે
હાવભાવાદિક કોટી કોટી કરે મદન જ્વર વ્યથાતે વેગે ટાળે-૧૬
દાસનો દાસ ભણે સકળ સજ્જન સુણે શ્રીવિઠલ આપનું
બિરદ પાળે-૧૭

---

૧ ધસમસ્યા.

બીડું ૮ મું.

રાગ–ધન્યાશ્રી.

લલિત મનોહર શ્રી વલ્લભ સુવન સુજાણ
નખશિખ સુંદર વ્રજ જન જીવન પ્રાણ ૧
વદન કાંતિ જાણે ઉદયા કોટિક ભાણ
દ્વિજકુલ મંડન પ્રગટયા પુરૂષ ²પ્રમાણ ૨
નામ નિરૂપમ ઉચરે સકળ કલ્યાણ
તેના સાખી ચારે વેદ પુરાણ ૩
અસુરહણેવા બ્રહ્મવાદ કૃપાણ*
ભક્તિ કરે સહુ વાજંતે નિશાણ ૪
વૈષ્ણવ જનને આપે પદ નિરવાણ
મારગ મુકતો કોઈ ન માગે દાણ ૫
ચરણ ચાખડી વંદે રાણો રાણ
સરસ કીધા જે હુતા પ્રેત પાષાણ ૬
હતિત પતિતનું જુઓ તમે પ્રકટ એધાણ
શેષ સહસ્ર મુખ ઉચરે જેનાં વખાણ ૭

---

૨ પુરાણ. * તલવાર

ચૌદ લોકમાં વરતે જેની આણ
ત્રાસ તિમિરનું જાણે સકલ વિહાણ ૮
અધર્મ સકલનું પેરે પેરે કીધું વિત્રાણ
ધર્મ સકલનું પ્રભુજીએ કીધું ત્રાણ ૯
સન્મુખ કીધા જે હુતા ભ્રષ્ટ અજાણ
નિર્ભય કીધા શિરપર ધરી નિજપાણ ૧૦
નિગમ તત્વરસ યશ ભર અમૃત સંધાન[૧]
રૂપ સુંદરતા શું કહું નહિં કો એહ સમાન ૧૧
કૃપા કરી હરિ રાખી બહુ વિધિ કાન
સેવક જનને રાખી લ્યો એહેલાણ ૧૨

ઢાળ.

એવા તે ગુણ નિધી નાથ ગાતાં બ્રહ્મહત્યાદિક અઘટળે
લીલાતે લહરી સિંધુ ઝીલે રાસ રસિકને જઇ મળે ૧૩
નિઃસાધનજન હિત કરેવા શ્રીનાથ વિઠલ આવિયા
વ્રજમાં તે હીંડે મલપતા તે વ્રજ સખી મન ભાવીયા ૧૪
કમળ નેણે અમૃત વેણે વાકય માધુરી રેડતા
[૨]વેદાધ્યયન મિષ ભુજ ચલણ કરી શોભે સૌને તેડતા ૧૫

૧ કરી સંધાન ૨ વેદધ્વનિ મિષે હસ્તચલણે.

રંગેને રમતા રસભર્યા પ્રભુ ઘોષમાં લીલા કરે
અધિક અધિક પ્રતાપ પૂરણ યશ દશોદિશ વિસ્તરે ૧૬
ભાંતિ ભાંતિ લીલા કરે પ્રભુ સાત સ્વરૂપ સોહામણા
એક એકથી અધિક શોભા વ્રજ સખી લે ભામણા ૧૭
પેરેપેરે પરિવાર સોહે દેવ મોહે નિરખતાં.
ઉત્સાહ આનંદ [1]ઉલટીયો તે કુસુમ વરખે હરખતાં ૧૮
પ્રતિ સદન શોભા અતિ ઘણી ભણી વેદ [2]વદને ન જાય
મકરંદ માતા ભ્રમરગુંજે પક્ષી નાદ સોહાય. ૧૯
અંતઃપુર લીલાકરે સખી સકલ જન સંતોષતા.
જાણે મત્ત મતંગ છૂટયો નેપુરને નિરઘોષતાં ૨૦
હારકંકણ કર્ણ ભૂષણ નાદ નાના હિડતાં.
ગાનગાયે સ્વર સુહાએ શ્રીનવનીત પ્રીયાજીને પોઢતાં ૨૧
સાંજ સમે શૃંગાર નૌતન ફુલ ગુંથે સૌ મલી
સદન શોભા નિરખતાં તે લક્ષ્મી મન પામ્યાં રળી ૨૨
વાસ વાંછે વ્રજ વસેવા એણીપેર સુખ પામવા
શ્રી પુરૂષોત્તમ ઉત્તમ વરને સમે જોઇ શિર નામવા ૨૩
લીલાને અનુસાર કલરવ કુજતા દ્વિજ શોભતા
સ્વસ્વભાવ ત્યાગી ધ્યાન રાગી કોઇક ભાવે લોભતા ૨૪

૧ અધિક વાધ્યો. ૨ વરણી.

સહુચરી રત્ન સુકંઠ નાદે ગાન સુયશ પ્રકાર
રસિક જન મન સહુચરી મલિ કરેતે ઉચ્ચાર ૨૫
એણી પેરે લીલા કરે શ્રી વલ્લભરાજ કુમાર
ભક્તજનના કોડ પૂરે આપો ચરણ વિહાર— ૨૬

ખીહું ૯ મું.

રાગ બિભાસ.

(રેરસના) નિત્ય પ્રિતક્ષણ ક્ષણ સમરીયે શ્રી વલ્લભનો પ-
રિવારરે રસના.
શ્રી પુરૂષોત્તમ પ્રગટિયા જગત કરવા ઉદ્ધારરે રસના.
કલિમાં કારણ એક એ બીજું સર્વે ભૂમિનો ભારરે રસના.
એ વિના બીજું સરવે બાદલુ એ ચૌદલોક શણગારરે રસના.
શ્રીગોપીનાથજી સોહામણા મણિ મરકત ધનવાનરે રસના
સુખદાતા લઘુ ભ્રાતના પૂરણ પુરૂષ પ્રમાણરે રસના.
કમળલોચન કરૂણા ભર્યા શ્રી વિઠ્ઠલ સુખ રાસરે રસના.
દીઠડે તાપ ત્રિવિધિ ટળે સ્મરણ માત્ર અઘનાશરે રસના.
શ્રીગિરિધર નર ભૂષણ ભ્રાત સકળ ધુરિધારરે રસના.
[1]વકતા વેદ શાસ્ત્રતણા શ્રીભામિનીજી ભરતારરે રસના.
શ્રીગોવિંદજી આનંદમય ધર્મ સકલનું ધામરે રસના.

---

1 શાસ્તા.

શ્રીરાણીજી રંજન રૂડલા ભક્ત સકળ વિશ્રામરે રસના.
શ્રીબાલકૃષ્ણજી બાલુડા સુંદર ભીનલે વાનરે રસના.
કમળ લોચન કમળાપતી છબી નહિં કો એહ સમાનરે રસના.
શ્રીગોકુળપતિ અતિ ગુણનિધિ તાત તણો પ્રતિબિંબરે રસના.
શ્રીપાર્વતીપતી પ્રેમશું શોભા સકલ કુટુંબરે રસના.
શ્રીરઘુપતીજી અતિ ગજગતી રતિપતી કરૂં બલિહારરે રસના.
શ્રીજાનકી જીવન એ સદા મધ્યમણિરત્નમય હારરે રસના.
શ્રીયદુપતી જીવન જગતના સદા મન પ્રસન્ન ઉલ્લાસરે રસના.
નાહ તે મહારાણીજી તણા મુખમાધુરી વિલાસરે રસના.
શ્રીઘનશ્યામજી સિંચે સુધા જીવન સકલ બ્રહ્માંડરે રસના.
નાહ તે કૃષ્ણાવતી તણા લીલા નિત્ય અખંડરે રસના.
લક્ષ્મી સત્યભામા બેહુ અગ્રજની અનુહારરે રસના.
શ્રીનવનીત પ્રિયાજીને રીઝવ્યા સેવ્યા વિવિધ પ્રકારરે રસના.
શોભાયમુના કમલા દેવકા જેને સાત બાંધવ સૌભાગ્યરે રસના.
એમના ચરણ સ્મરણ કરી શ્રીવિઠ્ઠલ પદ રજરતિ માગ્યરે રસના.
પુત્ર પૌત્રાદિ સુખ શું કહું જો તું મુખ માંહે એકરે રસના.
શ્રી વિઠલ કલ્પ દુઃખ ફળ્યો શાખા પ્રસરી અનેકરે રસના.

ઈતિશ્રી વલ્લભાખ્યાન સમાપ્ત.

મૂળ પુરૂષ પ્રારંભ.

રાગ-બિલાવલ.

મૂળ પુરૂષ નારાયણ યજ્ઞ શ્રતિ અવતાર ભયે સરવજ્ઞ
શાખા તૈતરીય ગોત્ર ભારદ્વાજ તૈલંગકુળ ઉદિતદ્વિજરાજ

(છંદ) દ્વિજરાજ તેં હરિ આય પ્રકટે સોમયજ્ઞ કીયો જબેં
કુંડતે હરિ કહી બાની જન્મકુલ તુહ્મારે અબેં
ચકિત્ત તત્ક્ષણ ભયે સબજન એસી અબલોં ભઇ કબેં
સુનતહી મન હરખ કીનો ધન્ય ધન્ય કહયો સબે. ૧

તિનકે પુત્ર ભયે ગંગાધર, તિનકે ગણપતિ સુત વલ્લભવર;
શ્રીલક્ષ્મણ ભટ અનુભવદેવ, શુદ્ધસત્વ જ્યોં શ્રી વસુદેવ,

(છંદ) સત્વગુણ વિદ્યા પયોનિધિ વિશદ કીર્તિ પ્રકટઈ
ગામ કાંકરવારમેં રહી જાતિ સબ હરખિત ભઈ
પર્વ પર સકુટુંબ લેક ચલે પ્રાગકું સાથ લે
સ્નાન દાન દિવાય દ્વિજકું ચલે કાશી પાતલે ૨

કછુક દિન રહીકે ચલે સબદક્ષણ, આનંદિતતનુ સકુન
સલક્ષણ
ચંપારણ્ય મહીં જબ આયે, એલમાગારૂ ગર્ભ શ્રવિત જતાયે

(છંદ) શ્રાવજાનિ ચલે તહાં તે નગર ચૌડા મેંબસે
જગતમેં આનંદ ફેલ્યો દશ દિશા માનોહસે
ચેન હે સુનિ ચલે કાશી ફેર વહિ બન આવહિ
અગ્નિ ચૌંધા મધ્ય બાલક દેખી સનમુખ ધાવહિ 3

મારગ દિયો જાની જીય માતા, લિયે ઉચ્છંગ મોહિ દિયો
હે બિધાતા,
તાત સુનત દૌરી કંઠલગાયે, તિહિ છિન મંગલ હોત બધાયે.

(છંદ) મંગલ બધાયો હોત તિહુંપુર દેવ દુદુંભી બાજહી
જોતસીકો લગ્ન પૂછત પ્રથમ સમયો સાધહી
ધન્ય સંવત્ પંદ્રહા પેંતીસ માધવ માસહેં
કૃષ્ણ એકાદશી શ્રીવલ્લભ પ્રકટ વદન વિલાસહેં ૪

શ્રી વલ્લભકું લે આયે કાસી, સુંદર રૂપ નયન સુખરાશી;
સાત વરસ ઉપવિત ધરાયેં, તબતે વિદ્યા પઢન પઠાયેં.

(છંદ) પઢે ચારોં વેદ અરૂ ખટ્શાસ્ત્ર મહિના ચારમેં
તાતકું અચરજ ભયો યહ કોન રૂપ વિચારમેં
નીંદ આઇ કહયો પ્રભુ સંદેહ કયોં તુમ કરતહો
પ્રથમ બાની ભઇહે સો પ્રકટ જાનો અબ ભયો ૫

જાગપરી કહ્યો પતિ આગે, એ હેં પૂરણ બ્રહ્મ અનુરાગે;
શ્રીમુખ બચન કહે શ્રી વલ્લભ, માયા મત ખંડન સબ
સુલ્લભ.

(છંદ) સુલભતેં દક્ષિણ પધારે ગ્યારે વરસકો વપુ ધરે
દેખ મામા હરખકેં આદર કીયો આવો ઘરે
વિધાનગર કૃષ્ણ દેવરાજા બહુત મતહી જહાં મીલે
જીતકે કનકાભિષેકસું પઢે આવત ઇહાં પહિલે— ૬

રામાનુજ અરૂ મધ્વાચાર્ય, વિષ્ણુસ્વામી નિમાદિત્ય હરિભજ;
શંકરમેં અનુસરત ઓરમત, યુક્તિ બળતેં આજ સબળ અતિ.

(છંદ) સબળસુન આપુહી પધારે દ્વારપેં પહુચે જબે
ભૃત્ય દોરિ પ્રતાપ બરન્યો રાય આવો ઇહાં અબે
રાય આવી પ્રણામ કિનો સભામેં જુ પધારિયે
સુનહો બિનતી કૃપાસાગર દુષ્ટ મતહિ વિડારીએ ૭

ગજગતિ ચાલ ચલે શ્રી વલ્લભ, ઇનકી કૃપા ભયે સબ સુલભ;
રવિકે ઉદય કિરણ જ્યોં બાઢી, તૈસી સભા પાંત ઉઠીઠાડી.

(છંદ) ઠાડે સબ સ્તુતિ કરે જબ કિયો માયામત ખંડન.
શબ્દ જજ હોત સબ મુખ ભક્તિ પથ ભુવમંડન
સ્તુતિ કરે દ્વિજ હાથ જોરેં રાય મસ્તક નાવહીં
પરમ મંગલ હોતહેં કનકાભિષેક કરાવહીં. ૮

પાછે જલસો ન્હાય બિરાજે, વિનતિ કરી રાયેં મન સાજે;
દ્રવ્ય સબે અંગીકૃત કરિયે, પ્રભુ બોલે યહનાંહી ગ્રહિયે.

(છંદ) ગ્રહિયે નાહિન સ્નાન જલવત્ બાંટ સબકો દીજીયે
બાંટ દીનો કરી બીનતી મોહિ શરણ જુલીજીએ
કૃપા કરકે શરણ લીનો થાર ભરી મહોરે ધર્યો
સમેલે કે કહ્યો દૈવી દ્રવ્ય અંગીકૃત કર્યો ૯

તહાં તે પંઢરપુરજુ સિધારે, શ્રી વિઠલનાથ મિલનકોં પધારે;
ભીમરથીકે પાર મિલે જબ, દોઉ તનમેં આનંદ બઢયો તબ.

(છંદ) બઢયો આનંદ કરી બીનતી આપકો યહ શ્રમ ભયો
કહિ શ્રી વિઠ્ઠલ નાથજીનેં મિત્રતા પથ પ્રગટિયો

ફેર શ્રી ગોકુળ પધારે નિરખ યમુના હરખહી
સંગ દમલાદિક હતે તિનપેં કૃપારસ બરખહીં ૧૦

એક સમે ચિંતા ચિત્ત આઇ, દૈવી કિહિં બિધ જાની જાઈ;
આસુરીસોં સબ મિલિતસદાઇ, ભિન્ન હોય સો કોંનઉપાઇ.

(છંદ) ભિન્નકો જબ ચિત્ત ધર્યો તબ પ્રભુ પધારે તિહિં સમે
મધુર રૂપ અનંગ મોહિત કહત સુધકીને હમેં
કરો અબતેં બ્રહ્મકો સંબંધ દૈવી સૃષ્ટિસોં
પાંચ દોષ ન રહે તાકે નિવેદન કરો વૃષ્ટિસોં ૧૧

વચન સુની હરખે શ્રીવલ્લભ, યહ આજ્ઞા તે પરમ
અતિ સુલભ;
કંઠપવિત્રા તે પહેરાયે, મિસરી ભોગ ધરી મનભાયે.

(છંદ) ભયો ભાયો ચિત્તકો તબ પુષ્ટિ પથકું અનુસરેં
શરણ જે આવત નિરંતર કાલ ભય તે નાં ડરે
પ્રકટ સબ લીલા દિખાવત નંદનંદન જે કરી
અવનિપર પદ પદ્મ રાખી પરિક્રમા મિષ ઉર ધરી ૧૨

ફેર પંઢરપુર જબ આયો, શ્રી વિઠ્ઠલનાથ કહી મન ભાયે;
કરિ વિવાહ બહુ રૂપ દિખાવો, મેરો નામ સુવનકો ધરાવો.

(છંદ) ધરો ચિત્તમેં બાત યહ કાશી વિવાહ જુ હોયગો
મેં કહ્યો દ્વિજ આયે બીનતી કરે ચરણ સમોયગો
આય વહાંતે વિવાહ કીનો અધિક મંગલ તબ ભયો
નામ ધર્યો શ્રી મહાલક્ષ્મી દેખ જોરિ દુઃખ ગયો ૧૩

પરિક્રમા ત્રીજી ચિત્ત આઇ, નિકસ ચલે શ્રી વલ્લભરાઇ;
ઝાડખંડમેં પ્રભુને જતાઇ અબકે મોહિ મિલો મનભાઇ

(છંદ) મિલેંગે હરિદાસપેં જહાં તીન દમન કહાવહીં
ઇંદ્રિનાગજુ દેવ દમન સો મેરો નામ જતાવહીં
ફેરકે જબ વ્રજ પધારે પાંચ સેવક સંગહેં
સદ્દૂ હેં આન્યોરમેં જહાં દ્વારપેં ઠાડે રહેં ૧૪

સદ્દૂ કહે સ્વામિ કછુ ખે હેં, મેધન કહિ સેવકકોલેહેં;
ઇતને પ્રભુ ગિરિ ઉપર બોલે, લાઇ ન દૂધ રહે અનબોલે.

(છંદ) બોલી નરો યહ પાહુને આયે તીનહીંકો બેઠારિયેં
પ્રભુ કહત મોહેં દેર લાગત ભલી ચિત્ત બિચારીયેં
લે ગઇ પય પાય આઇ દેખ શ્રીવલ્લભ કહ્યો
બચ્યો હોય સો હમેં દીજે બોલ પેહેલો હી ગહ્યો ૧૫

દેખ નરો બોલી હું વારી, નામ દીજીયે ગર્વ પ્રહારી;
નામ દીનો પૂછી વે કહાં હે, કહિ પર્વતપર જાઓ તહાંહે.

(છંદ) તહાં દેખે પ્રાણપતિ તબ હુલસિ દોઉ તન ફૂલહી
વહી સમેં સુખ કહિ ન આવે પંગુ ગતિ મતિ ભૂલહી
હસિ કહ્યો સકુટુંબ આવો નિકટરહી સેવા કરો
માની વચન પ્રમાણ કીનો સાસરે દિશ પગ ધર્યો ૧૬

કછુક દિન રહી સંગ લે આયે, વસે અડેલમેં નિજ હરખાયે;
સંવત પંદ્રહા અડસઠ આયો આસો વદી દ્વાદશી શુભ ગાયો.

(છંદ) ગાયો શ્રી ગોપીનાથજી જબ જન્મ લીનો આયકે
જાનિ બલ્લકો રૂપ હરખિત દેતદાન બઢાયકે
ફેરકે ચરણાટ આયે કછુક દિન રહે જાનકે
ધન્ય સંવત્ પંદ્રહા ધન બહોતરા શુભ માન કે ૧૭

પૌષ કૃષ્ણ નૌમી જબ આઈ, ઘર ઘર મંગલ હોત બધાઈ;
શ્રી વિઠ્ઠલનાથ જન્મ ભયો સુનિકે, કહત ફિરત આનંદ.
ગુણ ગનિકે.

(છંદ) આનંદ બાઢયો સહુ દિશા છબિદેખ શ્રી વલ્લભ હસે
વેઉ કછુ મુસકાય ચિતયે દોઉ હસન મેરે મન વસે

તિલક મૃગમદ છિપ્યો હરખિત કહાંલોં ગુણ ગાઇએ.
કૃપાતેં ઉછાલત નિજરસ છિપત નાંહી છિપાઇએ ૧૮

શ્રી ગોકુલમેં વાસ સુહાયો, રૂક્મિણિ પદ્માવતી પતિ ગાયો;
શ્રીગિરિવરધર જિનહીં છબિલો, શ્રીનવનીતપ્રિય અરંવીલો.

(છંદ) પ્રિય શ્રી મથુરેશ શ્રીવિઠ્ઠલેશ શ્રી દ્વારિકેશજૂ
શ્રી ગોવર્ધનધર શ્રી ગોકુલચંદ્રમા મધુરેશજૂ
શ્રી મદન મોહન અષ્ટ ઇહિ વિધિ રમનશ્રી વિઠ્ઠલનાથકે
તાતકો ચિત્ત જાની સેવા વિસ્તરી સબ સાથકે. ૧૯

પંદ્રહસેં સત્તાણુ કાર્તિક, વિમળ દ્વાદશી મંગળનિતઢિક;
પ્રથમપુત્ર પ્રકટેશ્રી ગિરિધર, ષટ્ગુણ ધર્મી ધર્મધુરંધર.

(છંદ) ધુરંધર ઐશ્વર્ય શ્રી ગોવિંદ પંચદશ નન્યાનવે
ઉર્જ શામલ અષ્ટમિ શુભ ગુરૂ સુદિન પ્રકટે તમે
રૂતુવિયત શૃંગાર આશ્વિન અસિત તેરસ ભ્રાજહી
શ્રી બાલકૃષ્ણજી મહા પરાક્રમ વસુખ સોલે રાજહી ૨૦

કવિસહ સુદિ સાતેં શ્રી ગોકુલપતી, યશસ્વરૂપ મા-
ળા સ્થાપિતરતી;
સૌરહસેં અગ્યારહ કાર્તિક સિત અર્ક બુધ રઘુનાથ શ્રીસહિત..

(છંદ) હેતુ નિજ અભિધાન પ્રકટે તાત આજ્ઞા માન હૈ
તિથીકળા બુધ મધુ છઠ વિમલ જ્ઞાન બખાનકે
શ્રી યદુનાથ પ્રકટયે રહયો વિરહેં શ્રી ઘનશ્યામ સ્વરૂપહૈ
સહકૃષ્ણ તેરસ રવિજ રિક્ષ સત કળા શ્રીવિઠ્ઠલભૂપકે· ૨૧

ભામિની રાની કમળા બખાની, પારવતી જાનકી મહારાંની;
કૃષ્ણાવતિ મિલિ સાતોકહાયે, યહ અલૌકિક રૂપ મહા યે.
મહા અલૌકિક અગ્નિકુલ સબ અલૌકિક અષ્ટ છાપહેં
અલૌકિક સબ ભક્તજન જો શરણ લીને આપહેં
યથામતિ કછુ બરનિઆઇ જાનિયો યહ દાસ હેં
શ્રી દ્વારકેશ નિરાધ માગ યહી ફલકી આસ હેં

ઈતિશ્રી મૂળ પુરૂષ સંપૂર્ણ.